

2012 Gegužė

Visagino savivaldybė

**Šilumos ir dujų ūkių (infrastruktūros plėtros)
specialusis planas**

**Informacija atrankai dėl strateginio pasekmių
aplinkai vertinimo**

Parengė:

Viktorija Podgaiskyte

Tel. +370 5 210 72 10

Faks. +370 5 210 72 11

Viktorija.Podgaiskyte@afconsult.com

Data

Gegužė 2012

Versijos Nr.

01

Projekto Nr. EIC-11-56

Visagino savivaldybė

**Šilumos ir dujų ūkių (infrastruktūros plėtros)
specialusis planas**

**Informacija atrankai dėl strateginio pasekmių
aplinkai vertinimo**

Planavimo organizatorius:

Visagino savivaldybės administracija

Specialiojo plano rengėjas:

UAB „AF-Consult“, UAB „Ardynas“

Atrankos dėl SPAV dokumento rengėjas:

UAB „AF-Consult“
Viktorija Podgaiskyte

Tel. +370 5 210 72 10

Faks. +370 5 210 72 11

Viktorija.Podgaiskyte@afconsult.com

Gegužė 2012

TURINYS

IVADAS	4
1 INFORMACIJA APIE PLANŲ IR PROGRAMŲ RENGIMO ORGANIZATORIŲ	5
1.1 PLANO RENGIMO ORGANIZATORIUS	5
1.2 KITA INFORMACIJA	5
2 INFORMACIJA APIE PLANĄ AR PROGRAMĄ	5
2.1 PLANO AR PROGRAMOS PAVADINIMAS	5
2.2 PLANO AR PROGRAMOS PAGRINDINIAI TIKSLAI	6
2.3 PLANO AR PROGRAMOS SĄSAJA SU KITAIŠ PLANAIŠ AR PROGRAMOMIS	7
2.4 PLANO AR PROGRAMOS ALTERNATYVŲ APRAŠYMAS	9
3 INFORMACIJA APIE NUMATOMĄ PLANO AR PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO VIETĄ	10
3.1 INFORMACIJA APIE NUMATOMAS ALTERNATYVIAS PLANO AR PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO VIETAS	10
3.2 INFORMACIJA APIE KIEKVIENĄ NUMATOMĄ PLANO AR PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO VIETĄ	11
4 INFORMACIJA APIE PLANO AR PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PASEKMIŲ APLINKAI REIKŠMINGUMĄ	26
5 KITA INFORMACIJA:	29
5.1 INFORMACIJA APIE PRIEMONES, NUMATYTAS NEIGIAMŲ PASEKMIŲ APLINKAI PREVENCIJAI VYKDYTI, PASEKMĖMS SUMAŽINTI AR KOMPENSUOTI	29
5.2 INFORMACIJA APIE GALIMĄ VISUOMENĖS NEPASITENKINIMĄ PLANU AR PROGRAMA	29
6 PLANO RENGIMO ORGANIZATORIAUS PRELIMINARUS SPRENDIMAS, AR ŠIAM PLANUI TURĖS BŪTI ATLIEKAMAS STRATEGINIS PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMAS	31

1 PRIEDAS.

RAŠTAI

2 PRIEDAS.

GRAFINĖ MEDŽIAGA

Gegužė 2012

IVADAS

Visagino savivaldybės užsakymu rengiamas Visagino savivaldybės šilumos ir dujų ūkių (infrastruktūros plėtros) specialusis planas.

Vadovaujantis 2004-08-18 LR Vyriausybės nutarimu Nr. 967 „Dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, atliekama atranka dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo.

Atrankos informacija parengta ir atranka atliekama vadovaujantis 2004-08-27 LR Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-456 „Dėl planų ir programų atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Apie priimtą atrankos išvadą visuomenė bus informuojama įstatymų numatyta tvarka.

Atsižvelgiant į LR Aplinkos ministro įsakymą Nr. D1-255 „Dėl planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „NATURA 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas neatliekamas, tačiau šiame dokumente nagrinėjamas.

Gegužė 2012

1 INFORMACIJA APIE PLANŲ IR PROGRAMŲ RENGIMO ORGANIZATORIŲ

1.1 Plano rengimo organizatorius

Organizatorius	Visagino savivaldybės administracija
Adresas	Parko g. 14-316, 31139 Visaginas
Kontaktinis asmuo	Direktorius Virginijus Andrius Bukauskas
Telefonas	(8-386) 31-551
Faksas	(8-386) 31 286
El. paštas	direktorius@visaginas.lt

1.2 Kita informacija

Dėl informacijos visais klausimais, tiesiogiai susijusiais su atranka dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo, kreiptis į UAB „AF-Consult“:

Organizacija	UAB „AF-Consult“
Adresas	Lvovo g. 25, LT-09320 Vilnius
Kontaktinis asmuo	Aplinkosaugos konsultantė Viktorija Podgaiskyte
Telefonas	8-5-2107210
Faksas	8-5-2107211
El. paštas	Viktorija.Podgaiskyte@afconsult.com

2 INFORMACIJA APIE PLANĄ AR PROGRAMĄ

2.1 Plano ar programos pavadinimas

Rengiamo plano pavadinimas – Visagino savivaldybės šilumos ir dujų ūkių (infrastruktūros plėtros) specialusis planas.

Planavimo objektas – šilumos ir dujų ūkio infrastruktūra Visagino savivaldybėje (pav. 2-1).

Savivaldybės teritorija: 5.842 ha, iš jų 896 ha užima Visagino miestas. 2011 m. gyvenamąją vietą Visagino savivaldybėje deklaruavo 26.129 gyventojai (mieste – 25.826 gyv., kaimiškose vietovėse – 303 gyv.). Dujos Visagino miestui pradėtos tiekti 2004 m. nutiesus magistralinį dujotiekį DN300 Pabradė – Visaginas bei pastačius dujų skirstymo stotį (DSS). Didžiausias DSS pajėgumas 36000 m³/h. Gamtinės dujos į Visagino miestą nėra atvestos. Pagrindiniai centralizuotos šilumos vartotojai Visagino savivaldybėje yra Visagino miesto pastatai (daugiabučiai, įvairios įmonės ir biudžetinės organizacijos) ir Ignalinos atominė elektrinė (IAE) (pav. 2-2). Individualių namų prijungtų prie šilumos tiekimo sistemos nėra. Visagino mieste įrengta atviroji šilumos tiekimo sistema, kurioje dalis termofikacinio vandens tiesiogiai naudojama karšto vandens paruošimui ir į šilumos šaltinį negražinama. Šiuo metu pradėtas atviros sistemos pertvarkymas į uždaryją sistemą. I – amė mikrorajone šilumos tiekimo sistema yra uždara (tai sudaro apie 1/2 miesto vartotojų), o II ir III mikrorajonuose – atvira. Ateityje numatoma pereiti pilnai prie uždaros šilumos tiekimo sistemos.

Gegužė 2012

Pav. 2-1. Visagino savivaldybė

**Pav. 2-2. Pagrindiniai centralizuotos šilumos vartotojai Visagino savivaldybėje
(Visagino m. ir IAE)**

2.2 Plano ar programos pagrindiniai tikslai

Specialiojo plano tikslas – įgyvendinti Visagino miesto ir savivaldybės bendrųjų planų sprendinius, suformuoti Visagino savivaldybės šilumos ir dujų ūkių sistemas ir jų vystymo koncepcijas.

Planavimo uždaviniai:

Gegužė 2012

1. Suformuoti ilgalaikes savivaldybės šilumos ir dujų ūkių modernizavimo ir plėtros kryptis, siekiant užtikrinti saugų ir patikimą šilumos ir dujų tiekimą vartotojams mažiausiomis sąnaudomis bei neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai.
2. Suderinti valstybės, savivaldybės, energetikos, dujų įmonių, fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių interesus aprūpinant vartotojus dujomis, šiluma ir energijos ištekliais šilumos gamybai.
3. Reglamentuoti aprūpinimo šiluma būdus ir (arba) naudotinas kuro bei energijos rūšis šilumos gamybai šilumos vartotojų teritorijose.
4. Nustatyti tinklų plėtros prioritetines kryptis, užtikrinant darnią tinklų plėtrą, ir rezervuoti teritorijas šiai plėtrai, nustatant planuojamos teritorijos naudojimo, tvarkymo, apsaugos priemones bei kitus reikalavimus.

Šilumos ir dujų ūkių specialusis planas rengiamas atsižvelgiant į prioritetus ir tikslus suformuluotus Visagino savivaldybės Bendrajame plane, Visagino miesto Bendrajame plane. Remiantis Šilumos ūkio įstatymu, šiluminės energijos tiekimo būdo parinkimas, išduodant detaliųjų planų rengimo sąlygas, turi tenkinti žemiau pateiktus reikalavimus:

- mažiausiomis ilgalaikėmis sąnaudomis užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos tiekimą šilumos vartotojams;
- šilumos ūkyje įteisinti pagrįstą konkurenciją;
- ginti šilumos vartotojų teises ir teisėtus interesus;
- didinti šilumos gamybos, perdavimo ir vartojimo efektyvumą;
- gaminant šilumą, plačiau panaudoti vietinį kurą, biokurą ir atsinaujinančiuosius energijos išteklius;
- mažinti šilumos energetikos neigiamą poveikį aplinkai.

2.3 Plano ar programos sąsaja su kitais planais ar programomis

Visagino savivaldybės šilumos ir dujų ūkių infrastruktūros plėtros specialusis planas rengiamas vadovaujantis šiais dokumentais:

1. Planavimo užduotimi, patvirtinta Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus Aliko Milko 2011-01-24;
2. Visagino savivaldybės administracijos direktorius Aliko Milko 2010-11-30 patvirtintomis planavimo sąlygomis Nr. (8.56)-PLS-16;
3. LR aplinkos ministerijos Utenos RAAD 2010 m. rugpjūčio 9 d. sąlygos Nr. S/tp-270;

Gegužė 2012

4. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Utenos teritorinio padalinio 2010 m. liepos 27 d. raštas Nr. 2U-374;
5. AB „Lietuvos geležinkeliai“ 2010 m. liepos 30 d. raštas Nr. 2-3813
6. VĮ „Utenos regiono keliai“ 2010 m. liepos 27 d. raštas Nr. VS-211
7. Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos 2010 m. rugpjūčio 20 d. sąlygos Nr. PS-229;
8. Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos 2010 m. liepos 29 d. raštas Nr. (2I)-14-3641;
9. AB „Lietuvos energija“ 2010 m. rugpjūčio 6 d. sąlygos Nr. SD-5553;
10. VĮ „Visagino energija“ 2010 m. rugpjūčio 6 d. raštas Nr. (1.9) 6S-596;
11. Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos Visagino miesto ir Ignalinos AE apsaugai 2010 m. liepos 28 d. raštas Nr. 4-341;
12. Utenos visuomenės sveikatos centro Zarasu skyriaus 2010 m. liepos 30 d. sąlygos Nr. 13V16-8;
13. Būsto ir urbanistinės plėtros agentūros 2010 m. lapkričio 3 d. sąlygos Nr. 1.1-1216;
14. VĮ „Ignalinos AE“ 2010 m. rugpjūčio 25 d. raštas Nr. ĮS-4236 (15.5);
15. AB „Lietuvos dujos“ 2010 m. rugpjūčio 18 d. sąlygos Nr. 7-215-1079;
16. Susiję detalieji planai.

Visagino savivaldybės šilumos ir dujų ūkių (infrastruktūros plėtros) specialusis planas yra rengiamas atsižvelgiant ir iš esmės įgyvendinant šių aukštesnio lygmens planavimo dokumentų keliamus tikslus:

- Visagino miesto bendrasis planas, patvirtintas 2011-02-17 tarybos sprendimu Nr. TS-14.
- Visagino savivaldybės strateginis 2010-2012 m. veiklos planas, patvirtintas 2010-02-11 tarybos sprendimu Nr. TS-35.
- Visagino savivaldybės 2010-2015 strateginis plėtros planas, patvirtintas 2010-05-27 tarybos sprendimu Nr. TS-101.
- Ignalinos AE regiono plėtros planas, patvirtintas Ignalinos atominės elektrinės regiono plėtros tarybos 2004-04-27 sprendimu Nr. 6 „Dėl Ignalinos AE regiono plėtros plano patvirtinimo“;
- Ignalinos AE regiono 2005-2013 m. infrastruktūros plėtros planas, patvirtintas Ignalinos AE regiono plėtros tarybos 2005-03-30 sprendimu Nr. TS-3.
- Utenos regiono plėtros planas 2006-2013 m. patvirtintas Utenos regiono plėtros tarybos 2003-12-16 sprendimu Nr. 9 „Dėl Utenos regiono plėtros plano“;
- Nacionalinė energetikos strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2007-01-18 nutarimu Nr. X-1046 (Žin., 2007, Nr. 11-430).

Gegužė 2012

2011 m. vasario 17 d. Visagino savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-14 patvirtintas *Visagino miesto bendrasis planas*. Miesto bendrajame plane keliama konkretūs siekiai, Visagine numatoma vystyti skirstomojo dujotiekio tinklą:

- Naujai užstatomose mažaaukštės statybos teritorijose;
- Naujai planuojamose atskirose pramoninėse teritorijose.

Pagrindinė šilumos ūkio pertvarka turi būti nukreipta į tiekiamos šilumos kainų sumažinimą. Tuo tikslu Visagino miesto bendrajame plane numatoma:

- tęsti esamų šiluminių trasų rekonstrukciją naudojant bekanalę technologiją,
- keičiant šilumotiekius optimizuoti vamzdinių diametrus,
- išlaikyti esamus centralizuotos šilumos vartotojus.

Visagino savivaldybės tarybos sprendimu, patvirtintu 2005-03-17 Nr. TS-389 „Dėl Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo tikslo ir uždavinių“ rengiamas *Visagino savivaldybės teritorijos bendrasis planas*. Visagino savivaldybės teritorijos bendrasis planas šiuo metu yra derinimo stadijoje, prognozuojama, kad bus patvirtintas iki 2011 m. pabaigos.

2010 m. gegužės 27 d. Visagino savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-101 patvirtintas *Visagino savivaldybės 2010-2015 metų strateginis plėtros planas*. Atsižvelgiant į Visagino savivaldybės strateginę būklę ir atskirų sektorių plėtros galimybes bei tendencijas, suformuluota savivaldybės strateginė vizija: Visaginas – subalansuotos ir stabilios plėtros regionas, pasižymintis aukštomis ir intelektualiomis technologijomis, gyvenimo kokybė ne mažesnė nei Lietuvos sostinėje. Tai unikalus Lietuvoje ir Europoje daugiakultūrinis regionas. Visagino savivaldybės strateginės plėtros prioritetai derinti su Utenos regiono plėtros plane 2006-2013 m. numatytais apskrities vystymosi prioritetais.

Vienas iš strateginiame plane iškeltų uždavinių yra modernizuoti šilumos tiekimo sistemą, užtikrinti efektyvų energijos panaudojimą, nustatytos priemonės: Šilumos ir karšto vandens tiekimo linijų renovacija, Viešosios paskirties pastatų renovavimas, siekiant užtikrinti efektyvų energijos išteklių panaudojimą, Visagino savivaldybės pastatų atviros centralizuotos šildymo sistemos pertvarkymas į uždarą.

2.4 Plano ar programos alternatyvų aprašymas

Specialusis planas rengiamas Visagino savivaldybės teritorijai.

Plane nagrinėjamos šilumos tiekimo būdų alternatyvos: centralizuoto šilumos tiekimo (toliau – CŠT), mišraus šilumos tiekimo, decentralizuoto šilumos tiekimo. Taip pat – teritorijos dujifikavimo alternatyva. Nagrinėjama aprūpinimo šiluma būdų įtaka aplinkos oro kokybei, atliktas ekonominis alternatyvų įvertinimas. Plane analizuojamas CŠT sistemos išlaikymas ir modernizavimas (šioje alternatyvoje nagrinėjamos 3 skirtingų galių biokuro katilų įrengimas, CŠT vamzdinių renovacija, daugiabučių renovacija).

Gegužė 2012

3 INFORMACIJA APIE NUMATOMĄ PLANO AR PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO VIETĄ

3.1 Informacija apie numatomas alternatyvias plano ar programos įgyvendinimo vietas

Šilumos ir dujų ūkių (infrastruktūros plėtos) specialusis planas rengiamas su tikslu suformuoti Visagino savivaldybės šilumos ir dujų ūkių sistemas ir jų vystymo koncepcijas, įgyvendinant Visagino miesto ir savivaldybės bendrųjų planų sprendinius.

Specialusis planas rengiamas Visagino savivaldybės teritorijai (pav. 2-1, priedas Nr. 2). Principinė šilumos ir dujų ūkių specialiojo plano nuostata yra tenkinti vartotojų šilumos poreikius vartotojui mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai. Plane apibrėžiamos naujai planuojamos Visagino savivaldybės šilumos vartotojų teritorijos. Visagino savivaldybę pagal teritorinį bei prioritetinį šilumos tiekimo būdą siūloma skirstyti į sekančias zonas:

- Centralizuoto šilumos tiekimo zona. Šioje zonoje vykdomas centralizuotai pagamintos šilumos pristatymas šilumos vartotojams. Zonoje siūloma išlaikyti, modernizuoti ir plėtoti centralizuotą aprūpinimo šiluma būdą kaip ekologišką, patikimą ir ekonomišką energijos šaltinį. Šios zonos aprūpinimo šiluma būdas neprivalomas esantiems vartotojams, naudojantiems vietinio šildymo sistemas.
- Mišraus šilumos tiekimo zona. Šioje zonoje naudojamos tiek centralizuoto šilumos tiekimo, tiek ir vietinio šildymo sistemos. Zonoje siūloma pasirinkti centralizuotą arba decentralizuotą aprūpinimo šiluma būdą, užtikrinant saugų ir patikimą šilumos tiekimą mažiausiomis sąnaudomis bei neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai.
- Decentralizuoto šilumos tiekimo zona. Šioje zonoje naudojamos vietinio šildymo sistemos. Zonoje siūloma išlaikyti ir plėtoti decentralizuotą aprūpinimo šiluma būdą. Šios zonos aprūpinimo šiluma būdas neprivalomas esantiems vartotojams, naudojantiems kitą aprūpinimo šiluma būdą.

Detalus savivaldybės suskirstymo zonomis pagal šilumos tiekimo būdą planas pateikiamas grafinėje dalyje, priede Nr. 2.

Siūlant decentralizuoto šilumos tiekimo alternatyvas, nagrinėti rengiamo Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniai dėl šiuo metu dujų neturinčio Visagino miesto dujifikavimo, taip pat, remiantis Visagino miesto bendruoju planu, mažo intensyvumo užstatymo teritorijos (~28 ha), į pietryčius už miesto ribų (viso šiame kvartale būtų apie 200 sklypų), dujifikavimo.

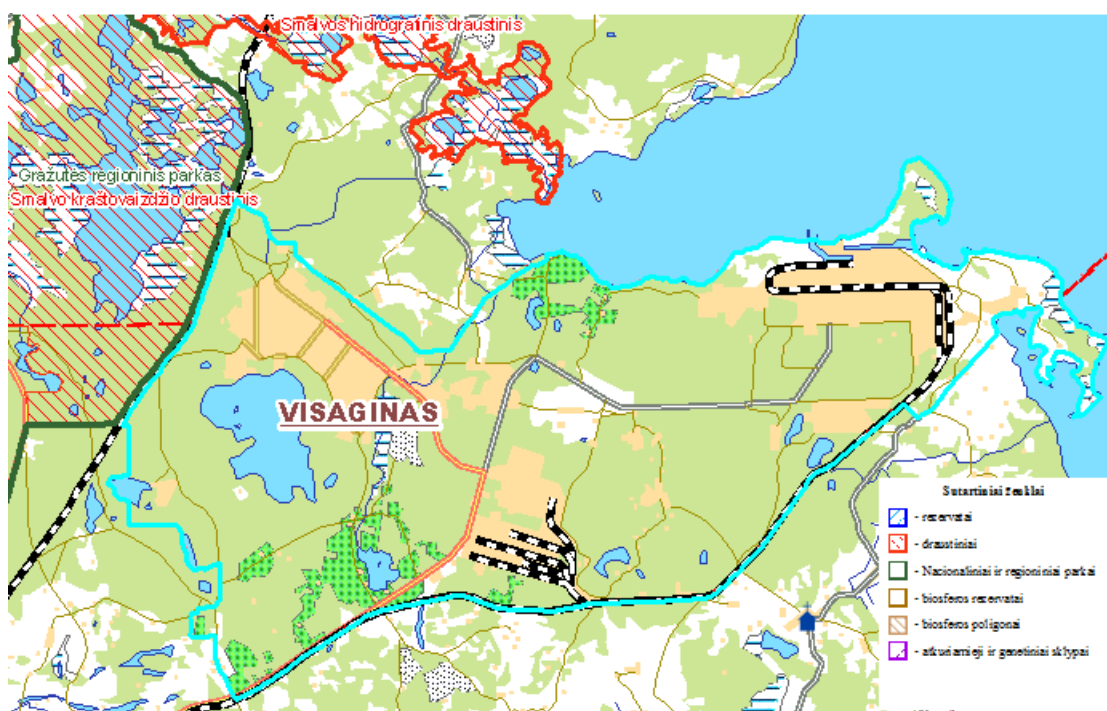
Gegužė 2012

3.2 Informacija apie kiekvieną numatomą plano ar programos įgyvendinimo vietą

3.2.1 Teritorijos apsaugos statusas

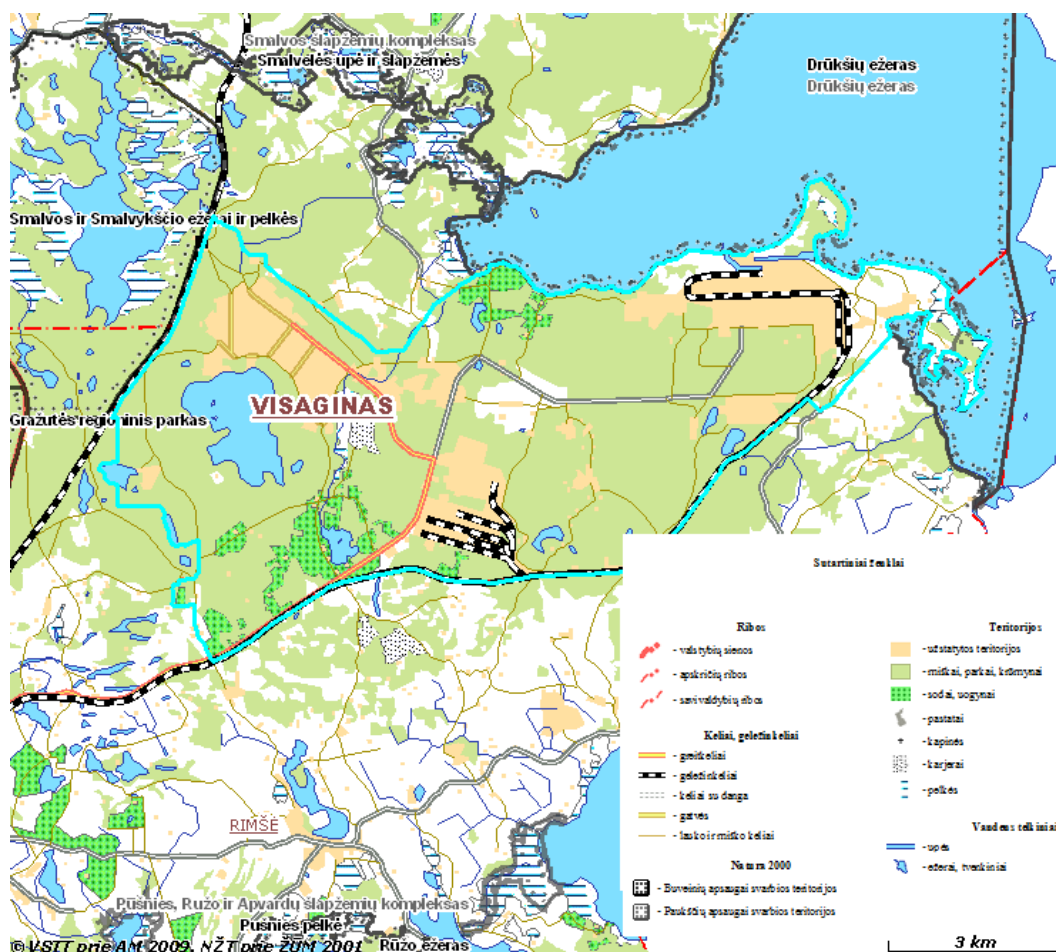
Visagino savivaldybės užsakymu rengiamas Visagino savivaldybės šilumos ir dujų ūkių (infrastruktūros plėtros) specialusis planas. Planuojama teritorija apima visą Visagino savivaldybės teritoriją. Sprendiniai apima išimtinai urbanizuotą teritoriją.

Visagino savivaldybės teritorijoje nėra saugomų gamtos paveldo vertybių, saugomų kultūrinio kraštovaizdžio vietovių, saugomų gamtos objektų, saugomų teritorijų nėra. Konstatuotina, kad Visagino savivaldybė ribojasi su valstybės saugomomis ir „Natura 2000“ teritorijomis (detaliau apie tai 3.2.2. poskyryje) (pav. 3-1 ir 3-2), tačiau manytina, kad, specialiojo plano sprendinių atžvilgiu planuojama teritorija ir saugomos teritorijos ribojasi sąlyginai. Pažymėtina, kad specialusis planas apima visą savivaldybės urbanizuotą teritoriją, bet tikslinga pabrėžti, kad savivaldybės teritorija ir specialiojo plano sprendiniais apimama teritorija nesutampa.

Pav. 3-1. Valstybės saugomos teritorijos, kurios ribojasi su Visagino savivaldybe (pagal Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenis)

Gegužė 2012

Pav. 3-2. „Natura 2000“ teritorijos, kurios ribojasi arba yra arti nuo Visagino savivaldybės teritorijos ribų (pagal Saugomų teritorijų valstybės kadaistro duomenis)

Vadovaujantis kultūros vertybių registro 2011 m. lapkričio 22 d. duomenimis, Visagino savivaldybės teritorijoje yra 9 kultūros vertybių objektai (plačiau 3.2.2. poskyryje).

3.2.2 Ar teritorijoje randamos saugomos gyvūnų ar augalų rūšys ir/ar natūralios buveinės, kitos saugotinos gamtinės ar kultūros paveldo vertybės

Saugotinos gamtinės paveldo vertybės

Vadovaujantis LR aplinkos ministro 2002-12-12 įsakymu Nr. 652, (LR aplinkos ministro 2010-07-30 įsakymo Nr. D1-675 redakcija), valstybės saugomų gamtos paveldo objektų Visagino savivaldybės teritorijoje nenustatyta.

Saugomos kultūrinio kraštovaizdžio vietovės

Gegužė 2012

Visagino savivaldybė kraštovaizdis yra būdingas rytų Lietuvai: kalvotas, apaugęs mišriais miškais su įsiterpusiais ežerais. Didžiausias savivaldybės ežeras Visaginas, užimantis 220,4 ha plotą, mažesnieji ežerai Baltas, Gulbinis, Pasamanė. Savivaldybės šiaurinė dalis ribojasi su didžiausiu Lietuvos Drūkšių ežeru.

Planuojamoje teritorijoje nėra saugomų kultūrinio kraštovaizdžio vietovių.

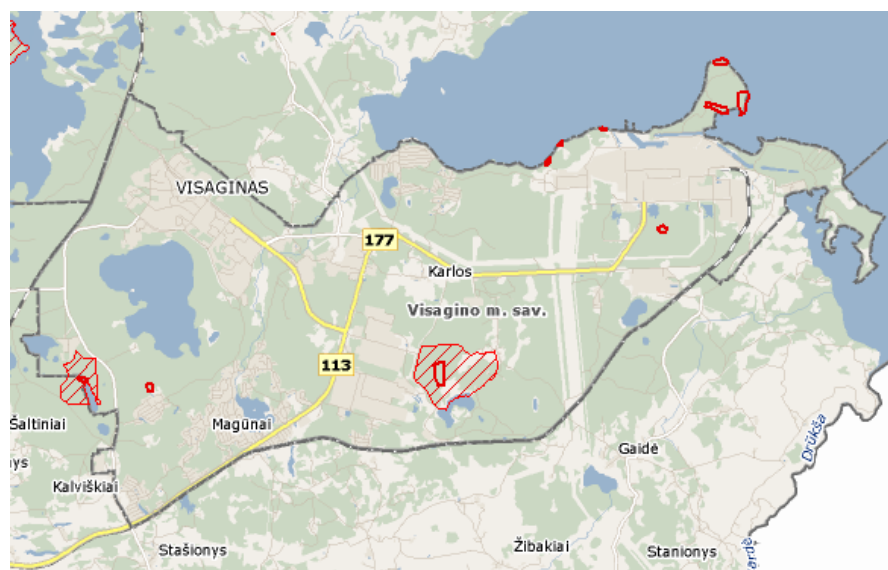
Saugotinos kultūros paveldo vertybės

Vadovaujantis kultūros vertybių registro 2011 m. lapkričio 22 d. duomenimis, Visagino savivaldybės teritorijoje yra 9 kultūros vertybių objektai, detalesnė informacija apie kultūros vertybes pateikta 3-1 lentelėje, kultūros vertybių išsidėstymo Visagino savivaldybėje schema pateikta pav. 3-3.

Lentelė 3-1. Kultūros vertybės Visagino savivaldybėje

Unikalus objekto kodas	Pavadinimas	Adresas	Įregistravimo registre data	Kiti kodai
17156	Čeberakų, Pasamanės piliakalnis vad. Bažnyčiakalniu	Visagino sav., Čeberakų k.	1998-12-30	A1537, AR1891
31084	Grikiniškės senovės gyvenvietė	Visagino sav., Drūkšinių k.	2007-01-24	
31085	Grikiniškės senovės gyvenvietė II	Visagino sav., Drūkšinių k.	2007-01-24	
31086	Grikiniškės senovės gyvenvietė III	Visagino sav., Drūkšinių k.	2007-01-24	
13006	Lapušiškės, Sausalio pilkapynas, vad. Žuvėdų kapais	Visagino sav., Lapušiškės k.	1993-03-18	A1516, AR1520
31089	Petriškės piliakalnis	Visagino sav., Drūkšinių k.	2007-01-24	
31087	Petriškės senovės gyvenvietė	Visagino sav., Drūkšinių k.	2007-01-24	
31088	Petriškės senovės gyvenvietė II	Visagino sav., Drūkšinių k.	2007-01-24	
31275	Stabatiškės dvarvietė	Visagino sav., Drūkšinių k.	2007-06-20	

Gegužė 2012

Pav. 3-3. Kultūros vertybių išsidėstymo Visagino savivaldybėje schema
(pagal kultūros vertybių registro informaciją)

Detali grafinė informacija apie kultūros vertybes savivaldybėje ir specialiojo plano sprendinius pateikta priede Nr. 2.

Į specialiojo plano suplanuotą teritoriją kultūros vertybių teritorijos nepatenka, t. y. plano sprendiniai nenumato tinklų, įrenginių bei statinių įrengimo kultūros vertybių, gamtinio paveldo teritorijose.

Valstybės saugomos ir Natura 2000 teritorijos

Vadovaujantis LR vyriausybės 2004-04-08 nutarimu Nr. 399, “Dėl Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų arba jų dalių, kuriose yra paukščių apsaugai svarbių teritorijų, sąrašo patvirtinimo ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų ribų nustatymo” (Žin., 2004, Nr. 55-1899; 2006, Nr. 92-3635; 2010, Nr. 36-1719); LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymu Nr. D1-210, “Dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirtą pateikti Europos Komisijai, patvirtinimo”, Drūkšių ežero apsaugos zonos dalis yra „Natura 2000“ BAST ir PAST teritorijos.

Kaip minėta 3.1 poskyryje, specialiuoju planu aprašomoje teritorijoje nėra „Natura 2000“ teritorijų. Visagino savivaldybės teritorija ribojasi su BAST ir PAST Drūkšių ežero pakrante. Pažymėtina, kad plano sprendiniai apima išimtinai urbanizuotą savivaldybės teritoriją. Ataskaitoje vertinamos tos teritorijos, kurios ribojasi su planuojama teritorija. Lentelėse 3-2 ir 3-3 pateikta informacija apie arčiausiai planuojamos teritorijos esančias saugomas teritorijas ir susijusias gamtinių buveinių ir paukščių apsaugai svarbias teritorijas.

Gegužė 2012

Vadovaujantis LR vyriausybės 2004-04-08 nutarimu Nr. 399, “Dėl Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų arba jų dalių, kuriose yra paukščių apsaugai svarbių teritorijų, sąrašo patvirtinimo ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų ribų nustatymo” (Žin., 2004, Nr. 55-1899; 2006, Nr. 92-3635; 2010, Nr. 36-1719); LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymu Nr. D1-210, “Dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirtą pateikti Europos Komisijai, patvirtinimo”, „Natura 2000“ BAST ir PAST teritorijos nuo planuojamos urbanizuotos teritorijos, kuriai taikomi plano sprendiniai nutolusios virš 500 m. (išskyrus Ignalinos AE teritoriją, kuriai taikomi plano sprendiniai ribojasi su BAST ir PAST teritorija).

Lentelė. 3-2. Arčiausiai planuojamos teritorijos esančios saugomos teritorijos

Nr.	Saugomos teritorijos	Savivaldybė, visas saugomos teritorijos plotas, ha	Natura 2000 teritorija	Atstumas iki planuojamos teritorijos
1.	Gražutės regioninis parkas	Ignalinos raj. sav., 31.932,94 ha	Dalis teritorijos turi PAST ir BAST svarbių teritorijų statusą	Virš 500 m.. Tarp urbanizuotos teritorijos ir regioninio parko yra geležinkelio bėgiai
2.	Smalvo kraštovaizdžio draustinis (Gražutės regioninio parko dalis)	Zarasų raj. ir Ignalinos raj. Savivaldybės, 2166,65 ha	Buveinių apsaugai svarbios teritorijos ribos sutampa su Smalvo valstybinio kraštovaizdžio draustinio ribomis	Virš 500 m. Tarp urbanizuotos teritorijos ir regioninio parko yra geležinkelio bėgiai
3.	Smalvos valstybinis hidrografinis draustinis	Zarasų r. 546,52 ha	Buveinių ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos ribos sutampa su Smalvos valstybinio hidrografinio draustinio ribomis	Virš 700 m. atstumas iki savivaldybės teritorijos ribos
4.	Beržinio telmologinis draustinis (Gražutės regioninio parko dalis)	Ignalinos raj. sav., 270,09 ha	Dalis teritorijos turi BAST svarbios teritorijos statusą	Virš 1,5 km atstumas iki savivaldybės teritorijos ribos.
5.	Drūkšių ežero apsaugos zonos dalis	Zarasų raj. ir Ignalinos raj. Savivaldybės, 3611,62 ha	Dalis ežero apsaugos zonos yra „Natura 2000“ BAST ir PAST teritorijos	Visagino savivaldybė ribojasi su BAST ir PAST teritorija. Plano sprendiniai (centralizuota šilumos tiekimo teritorija) taikoma

Gegužė 2012

				Visagino AE teritorijai, kuri ribojasi su BAST ir PAST teritorija
--	--	--	--	--

Vadovaujantis LRV 2004-04-08 nutarimu Nr. 399 (Žin., 2004, Nr. 55-1899), LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymu Nr. D1-210 (Žin., 2009, 51-2039) ir 2009-11-03 įsakymu Nr. D1-654 (Žin., 2009, Nr. 135-5903), lentelėje 3-3 pateikta detali informacija apie gamtinių buveinių ir paukščių apsaugai svarbias teritorijas.

Lentelė 3-3. Detali informacija apie gamtinių buveinių ir paukščių apsaugai svarbias teritorijas

Nr.	Gamtinių buveinių ir paukščių apsaugai svarbi teritorija (saugoma teritorija ar jos dalis)	Kodas Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ duomenų bazėje	Gamtinių buveinių saugomos teritorijos / aptinkama europinės svarbos saugomų rūšių paukščių, teritorijos svarba migruojantiems paukščiams	Pastabos
BAST				
1.	Drūkšių ežero apsaugos zonos dalis	LTZAR0029	Paprastasis kirtiklis; Ūdra	Buveinių apsaugai svarbi teritorija didžiaja dalimi yra Ignalinos r. ir Zarasų r. savivaldybės teritorijų ribose. Buveinių apsaugai svarbi teritorija ribojasi su Visagino savivaldybės teritorija Drūkšių ežero pakrante. Atstumas nuo planuojamos teritorijos virš 4 km
2.	Smalvos ir Smalvykščio ežerai ir pelkės (Smalvo valstybinis kraštovaizdžio draustinis)	LTZAR0025	3140 Ežerai su menturdumblių bendrijomis; 3160 Natūralūs distrofiniai ežerai; 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai; 7210 Žemapelkės su šakotąja ratainyte; 7230 Šarmingos žemapelkės; 9010 Vakarų taiga; 9080 Pelkėti lapuočių miškai; 91D0 Pelkiniai miškai; Dvilapis purvuolis (<i>Liparis loeselii</i>); Žvilgančioji riestūnė (<i>Hamatocaulis vernicosus</i>)	Buveinių apsaugai svarbi teritorija Ignalinos r. ir Zarasų r. savivaldybių teritorijoje. Atstumas nuo planuojamos teritorijos virš 1,5 km
3.	Smalvelės upė ir	LTZAR0026	Ūdra (<i>Lutra lutra</i>),	Ribos sutampa su

Gegužė 2012

	šlapžemės (Smalvos valstybinis hidrografinis draustinis)		Raudonpilvė kūmutė (<i>Bombina bombina</i>)	Smalvos valstybinio hidrografinio draustinio ribomis Atstumas nuo planuojamos teritorijos apie 4 km
4.	Gražutės regioninis parkas	LTZAR0024	3130, Mažai mineralizuoti ežerai su būdmainių augalų bendrijomis; 3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis; 3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis; 6120, Karbonatinių smėlynų smiltpievės; 6210, Stepinės pievos; 7120, Degradavusios aukštapelkės; 7140, Tarpinės pelkės ir liūnai; 7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltinių uotų pelkės; 9010, Vakarų taiga; 9020, Plačialapių ir mišrūs miškai; 9060, Spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; 91D0, Pelkiniai miškai; Didysis auksinukas; Plikažiedis linlapis; Raudonpilvė kūmutė; Skiauterėtasis tritonas; Ūdra; Vėjalandė šilagėlė	Ribos sutampa su Gražutės regioninio parko ribomis, išskyrus rekreacinės, žemės ūkio ir gyvenamojo prioriteto zonas. Atstumas nuo planuojamos teritorijos apie 4 km
PAST				
1.	Smalvos šlapžemių kompleksas (Smalvos hidrografinis draustinis)	LTZARB002	juodosios žuvėdros (<i>Chlidonias niger</i>)	Paukščių apsaugai svarbios teritorijos ribos sutampa su patvirtintomis Smalvos hidrografinio draustinio ribomis. Teritorija yra Zarasų r. savivaldybėje. Atstumas nuo planuojamos teritorijos – daugiau nei 4 km
2.	Drūkšių ežero apsaugos zonos dalis	LTZARB003	didieji baubliai (<i>Botaurus stellaris</i>), didieji baltieji garniai (<i>Egretta alba</i>)	Paukščių apsaugai svarbi teritorija didžiąja dalimi yra Ingalinos r. ir Zarasų r. savivaldybės teritorijų ribose, ribojasi su Visagino savivaldybės teritorija Drūkšių ežero pakrante. Atstumas nuo planuojamos teritorijos

Gegužė 2012

				– daugiau nei 4 km
3.	Šiaurės rytinė Gražutės regioninio parko dalis	LTZARB004	juodakakliai narai (<i>Gavia arctica</i>), žvirblinės pelėdos (<i>Glaucidium passerinum</i>)	Paukščių apsaugai svarbi teritorija užima dalį saugomos teritorijos. Atstumas nuo planuojamos teritorijos – daugiau nei 6 km

„Natura 2000“ teritorijų apsaugos režimas, veikla yra nustatomi šiuose teisės aktuose:

- LR Saugomų teritorijų įstatymas (*Žin., 2001, Nr. 108-3902*);
- LR Aplinkos monitoringo įstatymas (*Žin., 2006, Nr. 57-2025*);
- LR Vyriausybės 2004-03-15 nutarimas Nr. 276 „Dėl bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“ (*Žin., 2004, Nr. e41-1335; 2006, Nr. 44-1606; 2011, Nr. 67-3171*).

3.2.3 Ar plano arba programos įgyvendinimas gali sąlygoti teritorijos aplinkos kokybės normų viršijimą

Įvertinus specialiojo plano tikslus (suformuoti Visagino savivaldybės šilumos ir dujų ūkių sistemas ir jų vystymo koncepcijas, taip įgyvendinant Visagino miesto ir savivaldybės bendrųjų planų sprendinius) ir uždavinius:

1. suformuoti ilgalaikės savivaldybės šilumos ir dujų ūkių modernizavimo ir plėtros kryptis, siekiant užtikrinti saugų ir patikimą šilumos ir dujų tiekimą vartotojams mažiausiomis sąnaudomis bei neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai;
2. suderinti valstybės, savivaldybės, energetikos, dujų įmonių, fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių interesus aprūpinant vartotojus dujomis, šiluma ir energijos ištekliais šilumos gamybai;
3. reglamentuoti aprūpinimo šiluma būdus ir (arba) naudotinas kuro bei energijos rūšis šilumos gamybai šilumos vartotojų teritorijose;
4. nustatyti tinklų plėtros prioritetines kryptis, užtikrinant darnią tinklų plėtrą, ir rezervuoti teritorijas šiai plėtrai, nustatant planuojamos teritorijos naudojimo, tvarkymo, apsaugos priemones bei kitus reikalavimus;

pažymėtina, kad specialusis planas parengtas vadovaujantis darnaus vystymosi principais, t. y. išnagrinėtas ir nustatytas alternatyvų poveikis visuomenės sveikatai, gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui, ekonominei ir socialinei aplinkoms.

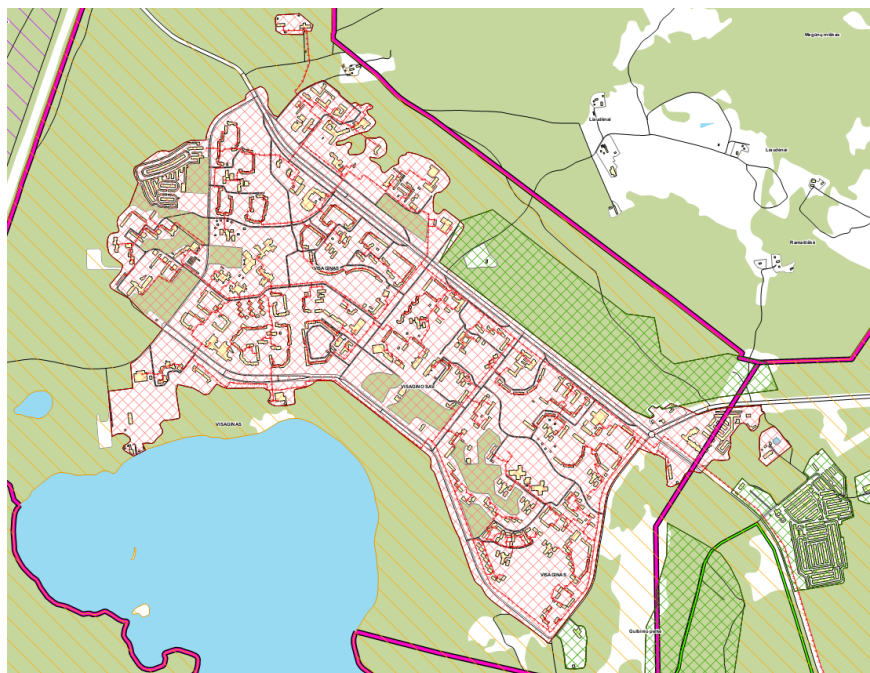
Išanalizavus specialiojo plano sprendinius, manytina, kad plano įgyvendinimas nesąlygos reikšmingų neigiamų pasekmių (teritorijos aplinkos kokybės pablogėjimo ir kokybės normų viršijimo) aplinkai taip pat ir susijusioms saugomoms teritorijoms, atvirkščiai, ilgalaikės sprendinių pasekmės, manytina, aplinkosaugos kontekste bus

Gegužė 2012

teigiamos arba neutralios, kadangi centralizuoto šilumos tiekimo išsaugojimas, jo efektyvumo didinimas (termofikacinio tinklo renovavimas) ir ekologiškai švarių energijos šaltinių naudojimo skatinimas savivaldybės teritorijoje sudarys sąlygas gerinti aplinkosauginę padėtį planuojamoje teritorijoje.

Specialiojo plano sprendiniai siūlo Visagino savivaldybę pagal teritorinę bei prioritetinę šilumos tiekimo būdą skirstyti į sekančias zonas: centralizuoto, mišraus, decentralizuoto šilumos tiekimo zonas (zonų skirstymas pateiktas priede Nr. 2).

Centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) zonoje vykdomas centralizuotai pagamintos šilumos pristatymas šilumos vartotojams. Zonoje siūloma išlaikyti, modernizuoti ir plėtoti centralizuotą aprūpinimo šiluma būdą kaip ekologišką, patikimą ir ekonomišką energijos šaltinį. Į centralizuoto tiekimo zonas yra įtrauktos tankiai užstatytos teritorijos, kuriose yra arba ateityje planuojama išvystyti centralizuoto šilumos tiekimo sistemas (Pav. 4-1).

Pav. 4-1. Visagino miesto suskirstymas šilumos tiekimo zonomis

Urbanizuotoje teritorijoje (Visagino miesto) išsaugomas esamas šildymo būdas – centralizuotas šilumos tiekimas. Decentralizacijos atveju šilumos gyventojams įsirengus individualias katilines, atsirastų papildomų kaminų bei menkaverčių, dažnai su teritorijos aplinka nederančių pastatų (konteinerinių katilinių). Architektūriniu požiūriu tai neigiamai paveiktų miesto teritorijų vaizdą. Konstatuotina, kad visos CŠT teritorijos (tankaus užstatymo gyvenamųjų kvartalų teritorijos) dalinis arba pilnas decentralizavimo sprendimas sąlygotų keletą kartų padidėsią aplinkos oro taršą dėl padidėjusių skirtingo kuro ir nekontroliuojamų taršos šaltinių skaičiaus.

Gegužė 2012

Išnagrinėjus mažiau taršaus kuro (gamtinių dujų) naudojimo galimybes, Specialiajame plane konstatuotinas didelių investicijų poreikis siekiant dujofikuoti visą miestą, taip pat, kaip ribojantis veiksnys, įvardijamas stipriai urbanizuotas kraštovaizdis.

CŠT zonos nuostatos taikomos šiuo metu tankiai užstatytoms Visagino savivaldybės teritorijoms, kuriose vyrauja daugiaaukščiai gyvenamieji namai, visuomeniniai pastatai ir yra išvystyti CŠT tinklai. Specialiojo plano sprendiniai numato, kad sprendžiant šilumos tiekimo naujiems ar renovuojamiems objektams klausimą, pirmiausia svarstoma centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) galimybė. Šioje zonoje leidžiama kloti naujus CŠT tinklus bei vykdyti esamų CŠT tinklų rekonstrukciją.

Vertinant CŠT sistemos modernizavimo sprendimą, atsižvelgiant į specialiojo plano rengimo metu atlikto aplinkos taršos modeliavimo duomenis, manytina, kad siūlomų CŠT sistemos modernizavimo priemonių galima tarša neviršys leistinų koncentracijų ir neturės neigiamo poveikio gyventojų sveikatai. Lentelėje 3-4 pateikta apibendrinta informacija apie CŠT sistemos modernizavimo galimą poveikį visuomenės sveikatai.

Plane nagrinėtos trys biokuro katilų įrengimo alternatyvos savo ekonomine nauda yra panašios, tačiau atsižvelgiant į sumažėsiančią vasarinę šilumos galios poreikį dėl galimos pastatų renovacijos, kitus veiksnys, siūlomas (rekomenduojamas) sprendimas yra 15 MW biokuro (analizuotos alternatyvos: 10 MW galios biokuro katilas su dūmų kondensaciniu ekonomizeriu; 15 MW biokuro katilas su dūmų kondensaciniu ekonomizeriu; 20 MW biokuro katilas su dūmų kondensaciniu ekonomizeriu). Šis sprendimas, atsižvelgiant į nuolat augančią mazuto, gamtinių dujų kainą bei brangstančius kitus energetinius resursus Lietuvoje, draudimą nuo 2008 m. sausio 1 d. deginti sieringą mazutą, atsiradusį poreikis didinti biokuro naudojimą bendrame šilumos energijos gamybos balanse, sudaro sąlygas prisidėti prie Lietuvos tarptautinių įsipareigojimų didinti energijos gamybą naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, mažinti CO₂ susidarymą ir klimato šiltėjimo potencialą.

Atsižvelgiant į gerai išvystytą centralizuoto šilumos tiekimo sistemą Visagino mieste kai šilumos gamybos šaltiniai (taršos šaltiniai) yra iškelti į pramonės rajoną, nutolusį nuo gyvenamųjų rajonų, manytina, kad atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo veiklų planavimas VĮ „Visagino energija“ katilinėje arba pramonės rajone yra priimtinas ir teigiamai vertintinas visuomenės sveikatos ir aplinkosaugos požiūriais.

Lentelė 3-4. Apibendrinta informacija apie CŠT sistemos modernizavimo galimą poveikį visuomenės sveikatai

Anglies monoksidas			
Poveikis sveikatai	Pavojaus identifikavimas	Lengviau už deguonį jungdamasis su hemoglobinu sukelia audinių dusulį. Poveikis pasireiškia silpnumu, galvos skausmais, širdies-kraujagyslių sistemos veiklos sutrikimais. Didelės koncentracijos sukelia mirtį.	
	Dozė – atsakas	Prognozuojamas 8 val. maksimalus	Galimas neigiamas poveikis.

Gegužė 2012

		lygis išorinėje aplinkoje, įskaitant foninę taršą sudaro 403,09 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.	Ribinė 8 valandų koncentracija gyvenamojoje aplinkoje 10000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ nebus viršyta, neigiamas poveikis nenumatomas.
	Poveikio zona	Viršnorminio poveikio zonos nėra	
	Rizikos charakteristikos	Veikiamų asmenų skaičius Nenumatomas	Poveikis ir jo sunkumas Nenumatomas
Išvada: gyventojai nebus veikiami viršnorminių koncentracijų, neigiamas poveikis nenumatomas.			
Azoto oksidai			
Poveikis sveikatai	Pavojaus identifikavimas	NO ₂ pažeidžia plaučių audinį. Azoto dioksidas apatiniuose kvėpavimo takuose skyla į NO, HNO ₃ , HNO ₂ , kurie pažeidžia pneumocitus. NO ₂ inicijuoja laisvųjų radikalų susidarymą terminalinėse bronchiolėse, o šie oksiduoja baltymus, sudaro lipidų peroksidus, kurie pažeidžia pneumocitų membraną. NO ₂ pažeidžia makrofagus, dėl to susilpnėja imunitetas. Azoto oksidai sukelia methemoglobinemiją, dėl kurios sutrinka deguonies-hemoglobino skilimas ir deguonies tiekimas į audinius. Poveikis pasireiškia kvėpavimo takų dirginimo simptomais, gali išprovokuoti astmos priepuolį.	
	Dozė – atsakas	Prognozuojamas maksimalus metų lygis išorinėje aplinkoje, įskaitant foninę taršą sudaro 12,52 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, vienos valandos lygis -116,42 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Galimas neigiamas poveikis. Ribinė metinė 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ir 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ vienos valandos koncentracija gyvenamojoje aplinkoje nebus viršyta, neigiamas poveikis nenumatomas.
	Poveikio zona	Viršnorminio poveikio zonos nėra	
	Rizikos charakteristikos	Veikiamų asmenų skaičius Nenumatomas	Poveikis ir jo sunkumas Nenumatomas
Išvada: gyventojai nebus veikiami viršnorminių koncentracijų, neigiamas poveikis nenumatomas.			
Kietosios dalelės			
Poveikis sveikatai	Pavojaus identifikavimas	Kietosios dalelės dirgina kvėpavimo takus, apsunkina plaučių veiklą, paūmėja astma, skatina chroniško bronchito vystymąsi. Smulkiosios dalelės pernešamos giliai į plaučius, kur jos sukelia uždegimą ir pablogina žmonių, sergančių širdies ar plaučių ligomis būklę	
	Dozė – atsakas	Prognozuojamas maksimalus metų lygis išorinėje aplinkoje, įskaitant foninę taršą sudaro 13,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, vienos paros lygis – 27,75 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Galimas neigiamas poveikis. Ribinė metinė 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ir 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ vienos paros koncentracija gyvenamojoje aplinkoje nebus viršyta, neigiamas poveikis nenumatomas.
	Poveikio zona	Viršnorminio poveikio zonos nėra	
	Rizikos	Veikiamų asmenų skaičius	Poveikis ir jo sunkumas

Gegužė 2012

	charakteristikos	Nenumatomas	Nenumatomas
Išvada: gyventojai nebus veikiami viršnorminių koncentracijų, neigiamas poveikis nenumatomas.			

Apibendrinant specialiojo plano sprendinius, atlikto esamo oro užterštumo Visagino savivaldybės teritorijoje įvertinimo rezultatus, galima konstatuoti, kad esama aplinkosauginė situacija yra palanki – azoto dioksido, sieros dioksido ir kietųjų dalelių koncentracijos miesto dalyje neviršija DLK. Atsižvelgiant į visus veiksnius, CŠT sprendimas sudaro sąlygas ilgalaikėms teigiamoms pasekmėms atsirasti aplinkosauginiu, ekonominiu ir socialiniu aspektais, todėl manytina, kad įvertinus esamą situaciją, urbanizuotas teritorijas savivaldybėje, jų išsidėstymą, sprendimas nustatyti centralizuoto šilumos tiekimo zoną, leidžia išvengti neigiamo poveikio (dėl oro taršos, įtakos kraštovaizdžiui) gamtinei aplinkai padidėjimo.

Mišraus šilumos tiekimo zonoje naudojamos tiek centralizuoto šilumos tiekimo, tiek ir vietinio šildymo sistemos. Zonoje siūloma galimybė pasirinkti centralizuotą arba decentralizuotą aprūpinimo šiluma būdą, užtikrinant saugų ir patikimą šilumos tiekimą mažiausiomis sąnaudomis bei neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai. Įtrauktos teritorijos, kuriose išdėstyti komerciniai, pramoninės paskirties objektai, kuriuos techniniu-ekonominiu požiūriu tikslinga aprūpinti šiluma centralizuotai, o taip pat vyrauja individualūs gyvenamieji namai (priedas Nr. 2). Dalyje teritorijos yra išvedžioti centralizuoto šilumos tiekimo tinklai, taip pat naudojamos vietinio šildymo sistemos. Plano sprendiniuose rekomenduojama naudoti centralizuoto šilumos tiekimo sistemas, vietinio šildymo atveju pirmenybę teikti gamtinėms dujoms, kaip ekologiškai švaresnei energijos rūšiai. Šioje zonoje vartotojams, šiuo metu nenaudojantiems centralizuoto šildymo, suteikiama galimybė prisijungti prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemos. Naujų šilumos generavimo šaltinių (katilinių) statyba centralizuoto šilumos tiekimo sistemoms nenumatoma.

Plano sprendinių nuostatos mišraus šilumos tiekimo zonai sudaro sąlygas išlaikyti esamą padėtį ir (arba) mažinti neigiamą poveikį gamtinei aplinkai rekomenduojant, esant galimybei, jungtis prie centralizuoto šildymo; naudojant decentralizuotą aprūpinimo šiluma būdą pirmenybę teikti gamtinėms dujoms, kaip ekologiškai švaresnei energijos rūšiai.

Decentralizuoto šilumos tiekimo zonoje naudojamos vietinio šildymo sistemos. Planuojama decentralizuoto šilumos tiekimo zona apima visas Visagino savivaldybės teritorijas, kurios yra toli nutolę nuo išvystytos CŠT sistemos ir nėra tankiai užstatytos, t. y. individualių namų, mažai užstatytos, arba neužstatytos teritorijos. Šioje zonoje šiuo metu energija pagrindinai apsirūpinama iš individualių šaltinių. Plano sprendiniai rekomenduojama naudoti individualias katilines, pirmenybę teikiant gamtinėms dujoms (ten kur yra galimybė), kaip ekologiškai švaresnei energijos rūšiai. Šios zonos aprūpinimo šiluma būdas neprivalomas esantiems vartotojams, naudojantiems kitą aprūpinimo šiluma būdą.

Plano rengimo metu atliktas modeliavimas skaičiuojant maksimalias pažemines koncentracijas Visagino savivaldybėje decentralizacijos atveju (decentralizuotos

Gegužė 2012

šilumos tiekimo zonos teritorijose) ir gauti rezultatai neviršijo ribinių verčių, kurios nustatytos siekiant užtikrinti visuomenės sveikatos apsaugą.

Naujo kvartalo dujofikavimui palei krašto kelią Nr.113 tiesiamas vidutinio slėgio 4 bar Ø90x8,2 PE100 SDR11 vamzdis L=2570 m. (priedas Nr.2). Sprendimo įgyvendinimui būtini nedidelio masto kasybos darbai. Manytina, kad kasybos darbai, vykdomi pagal nustatytus reikalavimus leis išvengti reikšmingo poveikio gamtinei aplinkai ir reikšmingų neigiamų pasekmių nesukelia.

Manytina, kad daugiabučių namų modernizavimas (renovavimas) pertvarkant – rekonstruojant šildymo sistemą, gali duoti teigiamų rezultatų. Šiuo atveju plane siūloma iš esmės peržiūrėti ir pertvarkyti architektūrinę – statybinę pastato dalį, tai gali būti laiptinės atskyrimas nuo gyvenamųjų patalpų, langų paketų keitimas, rūsio perdengimo, sienų, stogo arba pastogės šiluminės izoliacijos pastorinimas, durų sutvarkymas ir kiti darbai (užtikrinti, kad šildymo sistemos daugiaaukščiuose gyvenamuosiuose pastatuose būtų su šilumos apskaitos prietaisais, programinio valdymo įrenginiu, kurio atminties bloke būtų šildymo grafikai ir galimybė juos koreguoti), kuriuos atlikus žymiai sumažėtų šilumos nuostoliai. Visi pastatai nuo 2005 m. projektuojami pagal STR 2.05.01:2005 reglamentą "Pastatų atitvarų šiluminė technika". Pastatytų namų pagal šį reglamentą šilumos nuostoliai yra apie 40-50proc. mažesni nei suprojektuotų pagal buvusios TSRS normas. Šis siūlymas sudaro sąlygas ir reikšmingai prisideda siekiant darniai įgyvendinti šilumos ir dujų ūkio plėtrą ypač CŠT zonoje.

Pažymėtina, kad plane konstatuojama, jos atlikus CŠT tinklų rekonstrukciją pagal 2010 metais UAB „Visagino energija“ užsakymu atliktą studiją „Visagino miesto šilumos tiekimo tinklų pjezometrinio grafiko sudarymas bei optimizavimas“, sudaromos sąlygos mažinti ne tik investicijas į tinklo rekonstrukciją bet ir 15 % mažinami šilumos energijos nuostoliai (vertinant tik nuostolių sumažėjimą dėl vamzdžių skersmenų optimizavimo ir geresnės bekanalinių tinklų šiluminės izoliacijos). Šilumos tinklų rekonstrukciją rekomenduojama atlikti palaipsniui, keičiant labiausiai nusidėvėjusias atkarpas. Toks siūlymas, ilgalaikis, etapinis tinklų modernizavimas, yra ne tik ekonomiškai naudingas, bet ir mažina poveikio aplinkai riziką, todėl aplinkosauginiu, darnaus vystymosi požiūriu, vertintinas teigiamai.

Pažymėtina, kad specialiojo plano sprendiniai siūlo zonoms taikomų aprūpinimo šiluma būdų reglamentą, t. y. nustatant aprūpinimo šiluma būdus konkreitiems objektams Visagino savivaldybėje, sprendimus priima Visagino savivaldybės sudaryta komisija, kuri vadovaujasi savivaldybės tarybos patvirtintu šilumos ūkio specialiuoju planu, šiuo reglamentu, Šilumos ūkio įstatymu bei šio įstatymo poįstatyminiais dokumentais. Tai sudaro sąlygas užtikrinti darnų šio plano

Gegužė 2012

įgyvendinimą, o taip pat kryptingą teritorijos vystymą atsižvelgiant ne tik į ekonominius ir socialinius veiksnius, bet ir aplinkosaugos veiksnius.

Pažymėtina, kad Visagino savivaldybės šilumos ir dujų ūkių specialiojo plano sprendiniai derinami prie esamos padėties, siekiant ją išsaugoti, atsižvelgiant į tai, manytina, kad specialiojo plano sprendiniai planuojamos teritorijos paviršinių ar požeminių vandenų kokybei įtakos neturės.

Specialiojo plano sprendiniai dėl CŠT apima tik urbanizuotą Visagino savivaldybės teritoriją ir netaikomi kultūros paveldo objektų teritorijoms, atsižvelgiant į teritorijos pobūdį, sprendinių kryptingumą ir įgyvendinimo laikotarpį (2013-2023 m.) ir mastą, manytina, kad sprendiniai neigiamos įtakos kraštovaizdžiui, saugomoms gamtos vertybėms, gamtinei rekreacinei aplinkai, kultūrinio paveldo objektams neturės.

Nekilnojamo kultūros paveldo objekto teritorijoje veikla reglamentuojama nekilnojamo kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais bei nekilnojamo kultūros paveldo apsaugos specialiaisiais planais. Pažymėtina, kad vykdant žemės kasimo darbus visoje planuojamoje teritorijoje ir radus žmogaus sukurtų ar turinčių žmogaus būties ženklų daiktų ar jų liekanų, būtina nedelsiant stabdyti darbus ir apie tai informuoti Kultūros paveldo departamento Utenos teritorinį padalinį.

Miesto dujofikavimas turi būti vykdomas vadovaujantis Europos Sąjungos direktyvomis, LR įstatymais, LRV nutarimais, LR aplinkos ministro įsakymais, LR galiojančiomis normomis, sąlygomis ir t.t.:

- „Skirstomųjų plieninių dujotiekių įrengimo taisyklės ir skirstomųjų polietileninių dujotiekių įrengimo taisyklės“ Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. sausio 9 d. įsakymas Nr.4-6.
- STR 2.08.01:2004 „Dujų sistemos pastatuose“ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymas Nr.702.
- LST EN 1555 „Plastikinių vamzdinių sistemos dujiniam kurui tiekti“.
- „Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos“ patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr.343.

Apibendrinant galima teigti, kad rengiamo Specialiojo plano sprendinių pasekmės aplinkosaugos kontekste bus teigiamos arba neutralios, kadangi centralizuoto šilumos tiekimo išsaugojimas, jo efektyvumo didinimas (termofikacinio tinklo renovavimas) ir ekologiškai švarių energijos šaltinių naudojimo skatinimas sudarys sąlygas gerinti aplinkosauginę padėtį planuojamoje teritorijoje.

Specialiuoju planu aprašoma teritorija ir sprendiniai atsižvelgiant į sprendimų pobūdį išlaikyti esamą situaciją ir darniai vystyti šilumos ir dujų ūkius atsižvelgiant šilumos tiekimo būdų zonavimą, taip pat sprendimus dėl biokuro katilinės, manytina, kad šie nedarys poveikio saugomoms ir „Natura 2000“ teritorijoms. CŠT teritorijos

Gegužė 2012

modernizavimas neįtakos saugomų ir „Natura 2000“ teritorijų dėl lokalaus profilio – sprendimai įgyvendinami tik urbanizuotose teritorijose. Atsižvelgiant į infrastruktūros tinklų statybos rekonstrukcijos (kasybos ir kitus susijusius) darbus, turi būti taikomos poveikio mažinimo ir kompensavimo priemonės (plačiau apie jas – 5 skyriuje), kurios sudaro sąlygas mažinti arba išvengti neigiamo poveikio. Atsižvelgiant į plano įgyvendinimo laikotarpį (2013-2023 m.), etapus, statybos/kasybos darbų reglamentavimą, manytina, kad plano įgyvendinimas šiuo atžvilgiu reikšmingo poveikio gamtinei aplinkai neturės.

Atsižvelgiant į IAE teritoriją, kuri ribojasi su BAST ir PAST teritorijomis, ir kurioje specialiuoju planu numatoma mišraus šilumos tiekimo zona, manytina, kad poveikio saugomoms teritorijoms nebus dėl sprendinių lokalaus masto (būtent IAE teritorija).

Pažymėtina, kad rengiant specialiojo plano įgyvendinimo darbų techninius projektus, tuo atveju, kai vadovaujantis teisės aktais ir kitais normatyviniais dokumentais, turėtų būti rengiama aplinkosauginė dalis, bus analizuojami konkretūs sprendiniai aplinkos atžvilgiu.

Apibendrinant galima teigti, kad rengiamo specialiojo plano sprendinių pasekmės aplinkosaugos kontekste bus teigiamos arba neutralios, kadangi centralizuoto šilumos tiekimo išsaugojimas, jo efektyvumo didinimas (termofikacinio tinklo renovavimas) ir ekologiškai švarių energijos šaltinių naudojimo skatinimas sudarys sąlygas gerinti aplinkosauginę padėtį planuojamoje teritorijoje.

Pažymėtina, kad planas sudaro sąlygas darniam šilumos ir dujų ūkio vystymui savivaldybės teritorijoje.

3.2.4 Ar teritorija yra jautri ir (arba) vertinga aplinkos apsaugos požiūriu

Planuojamoji teritorija, nėra jautri ir/ arba vertinga aplinkos apsaugos požiūriu.

Gegužė 2012

4

**INFORMACIJA APIE PLANO AR PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO
PASEKMIŲ APLINKAI REIKŠMINGUMĄ**

Informacija pateikiama, pagal Planų ir programos atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo Tvarkos aprašo 3 priedo lentelę (Lentelė 4-1).

Lentelėje panaudoti šie sutartiniai ženklai (pagal Planų ir programos atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo reikalavimus):

- + tikėtinos reikšmingos teigiamos pasekmės.
- tikėtinos reikšmingos neigiamos pasekmės.
- + / - tikėtinos tiek teigiamos, tiek neigiamos pasekmės.
- 0 nenumatoma nei teigiamų, nei neigiamų reikšmingų pasekmių.
- ? nepakanka informacijos.

Plano sprendiniai suskirstyti į grupes atsižvelgiant į Planų ir programos atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo reikalavimus.

Lentelė 4-1. Plano įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumas

Aplinkos komponentai	Plano ar programos sprendiniai	Motyvai, pastabos
	Šilumos ir dujų ūkių infrastruktūros plėtra	
	Plano ar programos sprendinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumas	
Paviršinis vanduo	0	Plano sprendiniai dėl savo pobūdžio ir masto nesąlygos paviršinio vandens taršos padidėjimo.
Požeminis vanduo	0	Plano sprendiniai dėl savo pobūdžio ir masto nesąlygos požeminio vandens taršos padidėjimo.
Aplinkos oras	+	Plano sprendiniai sąlygos teigiamas ilgalaikes pasekmes. Sprendiniai sudaro sąlygas mažinti potencialų neigiamą poveikį aplinkos orui.
Klimato veiksniai	0	Plano sprendiniai dėl savo pobūdžio ir masto nesąlygos reikšmingo klimato veiksnių pokyčio.
Dirvožemis	0	Plano sprendiniai dėl šilumos ir dujų ūkių tinklų plėtros neturės nei reikšmingų teigiamų nei reikšmingų neigiamų poveikių šiam aplinkos

Gegužė 2012

		komponentui. Infrastruktūros plėtra numatoma sąlyginai ilgam laikotarpiui (įgyvendinimo laikotarpis 2013-2023 m.), atliekama etapais, tai sumažina momentines darbų apimtis ir potencialių kasybos darbų poveikio dirvožemiui mastus ir sąlygoja nereikšmingą poveikį šiam komponentui.
Natūralios buveinės ir biologinė įvairovė (įsk. pasekmes gyvūnijai ir augalijai)	0	Plano sprendiniai dėl savo pobūdžio, vietos ir masto nesukels reikšmingų pasekmių natūralioms buveinėms ir biologinei įvairovei.
Kraštovaizdis	0	Plano sprendiniai planuojamoje teritorijoje sudaro sąlygas išlaikyti esamą kraštovaizdžio pobūdį; sprendiniai formuojami taip, kad inžinerinė infrastruktūra turi būti projektuojama ar įrengiama kuo mažiau keičiant kraštovaizdžio pobūdį ir nedarys reikšmingų neigiamų pasekmių.
Kultūros paveldas	0	Plano sprendiniai nedarys nei teigiamų, nei neigiamų reikšmingų pasekmių kultūros paveldo objektams. Sprendiniai netaikomi kultūros paveldo objektų teritorijoms.
Materialiniai antropogeniniai ištekliai	0	Plano įgyvendinimas nedarys nei teigiamų, nei neigiamų reikšmingų pasekmių kultūros paveldo objektams.
Neatsinaujinantys ir atsinaujinantys gamtos ištekliai	0	Plano sprendiniai nesąlygos reikšmingo gamtos išteklių sumažėjimo.
Žmonių sveikata	+	Plano sprendiniai sąlygos teigiamas pasekmes žmonių sveikatai – sudaromos sąlygos mažinti oro taršą.
Žmonių gerovė	+	Plano sprendiniai tiesiogiai skirti visuomenės gerovei.
Žmonių saugumas	0	Planuojami sprendiniai nesukels neigiamų pasekmių žmonių saugumui.

Gegužė 2012

Aplinkos komponentų ir pasekmių jiems tarpusavio sąveika	0	Plano sprendiniai dėl savo pobūdžio ir masto nedarys reikšmingo poveikio aplinkos komponentų tarpusavio sąveikai.
---	---	--

Gegužė 2012

5 KITA INFORMACIJA:

5.1 Informacija apie priemones, numatytas neigiamų pasekmių aplinkai prevencijai vykdyti, pasekmėms sumažinti ar kompensuoti

Įgyvendinant specialųjį planą numatomas teigiamas poveikis aplinkai ir žmonių sveikatai, plano sprendiniai sudaro sąlygas darniam šilumos ir dujų ūkio infrastruktūros vystymui. Manytina, kad lyginant su esama situacija sprendiniai sudaro sąlygas mažinti galimą neigiamą poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai. Atsižvelgiant į tai, specialios poveikio mažinimo priemonės nenumatomos.

Įgyvendinant specialųjį planą, vykdant statybos ar rekonstrukcijos darbus turi būti naudojamos tokios priemonės kaip:

1. statybų metu naudojami tik techniškai tvarkingi mechanizmai, statybos vyks išimtinai darbo valandomis, nesudarant nepatogumų aplinkinių vietovių gyventojams dėl mechanizmų sukeliama triukšmo;
2. įgyvendinimo metu bus laikomasi statybos, eksploatavimo darbus reglamentuojančių teisės aktų nuostatų;
3. baigus darbus, turi būti sutvarkytos darbų vykdymo vietos, atlikti atitinkami gerbūvio sutvarkymo darbai.

5.2 Informacija apie galimą visuomenės nepasitenkinimą planu ar programa.

Šilumos ūkio specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas turės teigiamų pasekmių Visagino savivaldybės teritorijos vystymo darnai. Šilumos tiekimo būdų pasirinkimo reglamentavimas padės tinkamai parinkti aprūpinimo šiluma būdus naujiems objektams, spręsti iškilusius neaiškumus šilumos tiekėjų ir vartotojų atžvilgiu, leis planuoti įvairių suinteresuotų šalių investicijas į šilumos ūkio plėtrą.

Naujai projektuojamuose individualių namų kvartaluose numatoma vystyti gamtinių dujų tinklus, tokiu būdu aprūpinant vartotojus ekologiškai švarių kuru. Taršių kuro rūšių pakeitimas ekologiškesnėmis gamtinėmis dujomis prisidės prie gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimo, gyventojų sergamumo ir išlaidų sveikatos apsaugai mažėjimo.

Sudaromo Savivaldybės šilumos ir dujų ūkių specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas turės teigiamos įtakos Savivaldybės bendrajai socialinei būklei. Įgyvendinus Specialiajame plane siūlomas šilumos ūkio renovacijas bus galima sumažinti vartotojams tiekiamos šilumos kainą. Šilumos ūkio sprendinių

Gegužė 2012

įgyvendinimas teigiamai paveiks gyventojų užimtumą, nes bus išlaikomos darbo vietos centralizuoto šilumos tiekimo įmonėje.

Sudaromo Savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas turės teigiamos įtakos gyventojų sveikatai ir jų sveikatos apsaugai. Siūlomi sprendimai dėl CŠT sistemos katilinės sudaro sąlygas lanksčiau prisitaikyti prie pokyčių kuro rinkoje ir naudoti keletą kuro rūšių ir šaltinių, tokiu būdu užtikrindama patikimą šiluminės energijos tiekimą vartotojams.

Apibendrinant galima pasakyti, kad įgyvendinant sudaromo šilumos ir dujų ūkių specialiojo plano sprendinius planuojamas teigiamas ilgalaikis poveikis Visagino savivaldybės socialinei aplinkai. Atsižvelgiant į tai, manoma, jog visuomenė nereikš nepasitenkinimo šiuo planu.

Gegužė 2012

**6 PLANO RENGIMO ORGANIZATORIAUS PRELIMINARUS SPRENDIMAS,
AR ŠIAM PLANUI TURĖS BŪTI ATLIEKAMAS STRATEGINIS PASEKMIŲ
APLINKAI VERTINIMAS**

Remiantis plano sprendinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumo analizės rezultatais, plano rengimo organizatoriaus preliminarus sprendimas – Šilumos ir dujų ūkių (infrastruktūros plėtros) specialiajam planui strateginis pasekmių aplinkai vertinimas neturi būti atliekamas.

PRIEDAS Nr. 1 RAŠTAI

PRIEDAS Nr. 2 GRAFINĖ MEDŽIAGA